

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Égész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
tési irodák: : : :
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 94. szám.

Szombat, április 25.

A Torontálvármegyei Nemzeti Munkapárt
elnökségétől.

Meghívó

A torontálmegyei nemzeti munkapárt
1. évi május hó 4-én délelőtt fél 10 órai
kezdettel Nagybecskereken, a Nagybecs-
kerei Kaszinótársulat helyiségeiben

közgyűlést

tart, melyre a párt tagjai tisztelettel
meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki jelentés.
  2. A végrehajtó-bizottságok névjegy-
zékének kiigazítása, tekintettel a vá-
lasztókerületek új beosztására.
  3. Esetleges indítványok.
- Nagybecskerek, 1914. évi április hó
25-ikén.

Hazafias üdvözléssel:

Kaufmann István
titkár.

Tallian Béla
v. b. t. t., elnök.

Léha játék.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, ápr. 25.

Az ország háztartásának dolga az el-
lenzéknek nem érdekli. A majdnem harmad-
félmilliárdos költségvetés neki nem fon-
tos. A budgetvitán az összes ellenzéki pár-
tokat eddig az egyetlen Vajda Sándor
román nemzetiségi honatya képviselte. A
baloldalról ő szól hozzá egyedül a költség-
vetés dus anyagához — az Apponyiak,

Andrássyak, Károlyi Mihályok, Poló-
nyiak, Justh Gyulák helyett. Maga Vajda
Sándor is cicsudalkozott kissé, hogy az
egész magyar ellenzékért egyedül egy-
maga lépjen ki a sikra. És, elég szegényre
az ellenzéki pártoknak, mégis így történt.
Hogy mernek a magyar országgyűlés el-
lenzéki tagjai a közvélemény ítélőszéke elé
állani, ha kötelességüket ily vakmerő és
lelkiismeretlen módon elhanyagolják? Saj-
tójukban folyton azt hangoztatják, hogy
mennyire bizalmatlanok a kormány iránt
s mikor előttük áll a legalkotmányosabb
alkalom, hogy bizalmatlanságukat tehát
a nemzet törvényhozásában is kifejezésre
juttassák, akkor egyszerűen megszöknek
a Házból. Hasonlóképpen telilármázzák a
világot az újságjaikban, sőt, mint Károlyi
Mihály eléggé meg nem róható könnyel-
műséggel tette, még a külföldi sajtóban
is, hogy a kormány rossz gazdalkodást
folytat, hogy az ország a tönk szélén áll,
hogy nincs a népek kereseti alkalma,
mert a kormány nem törődik az ország
lakosságainak munkásrétegeivel, csak
folyton az adót emeli — s több eféle or-
ditó hazugságokkal kürtölik tele a vilá-
got és mikor arra kerül a sor, hogy ezeket
a nagyhangú vádakait az ország színe
előtt, a nemzet törvényhozásában be is
bizonyítsák: akkor egyszerűen kereket
oldanak, feléje se néznek a Háznak. Rá-
bizzák Vajda Sándor román nemzetiségi
képviselőre, hogy bírálja meg ő a harmad-
félmilliárdos költségvetést az egész ellen-
zék nevében. Végezetül pedig álszentes-
kedő szemforgatással azon jajgatnak, hogy
a Ház az ő távollétükben milyen gyorsan
véget vet a budget letárgyalásával. Hiszen

az a párt, amely az országgyűlésben meg-
jelen és ott dolgozik is, bizalommal visel-
tetik a kormány iránt, helyesli annak
pénzügyi politikáját, tehát természet-
szerűen nem adhat kifejezést az ellenzék
bizalmatlanságának és egymaga nem is
foglalkozhatik oly beható részletességgel
a költségvetés minden tételével, mint kü-
lönben talán foglalkoznék akkor, ha az
ellenzék is résztvenne a vitában.

Nóde hát az ellenzéknek nem fontos
a költségvetés, nem fontos az ország ház-
tartásának ellenőrzése, hanem egyesege-
dül fontos csak a külpolitika. Ez iránt
még a függetlenségi tábor legszélsőbb ár-
nyalata is kegyeskedik érdeklődni és mód-
 nélkül zokon veszi, hogy a nemzeti munka-
párt ezuttal nem kérdezte meg, kiket
akart a néppárt és függetlenségi párt
jelölni a delegációba. Holott ez csak egy
kis etikett kérdésnek az elintézése volt a
munkapárt részéről, amelynek pártközi
udvariassággal írt leveleit a nevezett két
ellenzéki párt eddig mindig válaszolatla-
nul hagyta, csak éppen azt a levelet leste
mohó és lázas érdeklődéssel, melyben a
delegációs tagsági kijelölésekről volt
szó. Hát a munkapárt intézősége végre
megelégette ezt a válogató hányavetiséget
s elhatározta, hogy nem levelez többé az
olyan pártokkal, amelyek a társadalmi
érintkezés legelemibb formáit is megsér-
tik. De azért a munkapárt mégis kijelölte
tagokul mindazokat az ellenzéki képviselő-
ket, akik multkor is tagjai voltak a dele-
gációnak. És a függetlenségi párt áradoz
az örömtől, hogy mégis csak képviselve
lesz a delegációban. Magában a képviselő-
házban folytatott budgetvitában nem vesz

A nők a háztartásban.

A „Charity begim at home“ angol
közmondás fejezi ki legjobban azt a tanu-
ságot, mely a nők reformtörekvéseit ott-
hona felé irányítja. A családi háztartás-
ban és mindenben, ami ezzel összefügg,
nagy és égető szükség van rájuk. Ha pe-
dig meggondoljuk, hogy a családi ház-
tartás összességében az ország fő fo-
gyasztókontingensét alkotja, hogy fo-
gyasztóképessége jórészt a nemzet fo-
gyasztóképességét jelenti, — általánosabb,
magasabb szempontokból is érdemesnek
találjuk, hogy érdekeivel foglalkozzunk.
Az ipar, kereskedelem, chemia, tech-
nika e jelen fénykorában semmisenem olyan
ősdi, mint a háztartásunk, az egész be-
rendezése, vezetési módja. A dilettantiz-
mus átka nehezedik rá, meggátol min-
den becüleles törekvést, áldatlan vergő-
dössé változtat minden szorgalmat, mun-
kát.

Dilettans a paraszt, a kiscgazda fele-
sége, akinek természetesen módjában
állana a munkájával családja jólétét sok-
kal nagyobb mértékben előmozdítani, mint
teheti most, — ha megtanulná, miképpen
kell a tehenével, baromfiakkal, kis kert-
jével banni, hogy ne a véletlen kormá-
nyozza a sikerét. Ha minden házimunká-
ját szakértelemmel végezné, tudná, ho-
gyan kell táplálni, gondozni a háziállá-

taít, mit és hogyan termeljen házikertjé-
ben, ezáltal nemcsak a saját anyagi viszo-
nyain lendíthetne, de nagymértékben hoz-
zájárulhatna az ország vaj-, sajt-, tojás-,
gyümölcs-, főzeléktermelésébe, baromfi- és
tojáskivitelé emelkedéséhez. Ahol pedig
ezt az értékes tudást megszerezhetné, ott
azt a tanulságot is megszerezné, hogy a
kis gyerekeknek a „jó Isten“ nem „viseli
gondját“, ha ő maga nem ért hozzá, táplá-
lközásban, ápolásban nem elég gondot
fordít rájuk.

Még inkább dilettans „a nép leánya“
férjhezmenetele előtti szereplésében, mint
„házieléd“. Az egész pályafutása, ki-
képzése ocsmány dilettantizmus. Kinos
neki, még kinosabb szegény háziasszony-
nak, aki mestere ezen a pályán, — amely
a pesztonka, mosogatólány, kézilány,
szobalány, mindenes, szakácsné címén is-
mert külön-külön szakmát reprezentáló
fokozatokon vezet át, a gondviselés a
megmondhatója, milyen privát tapasztala-
latokon keresztül és hogy gyakran minő
végstációhoz!

Milyen áldás lenne szegény kis lá-
nyokra — és gazdasszonyaikra! — ha
rendszeres kiképzésben részesülhetnének,
mielőtt szolgálatba lépnek. Zsenge korban
rendszeres munkához, pontosságához, kö-
telességtudáshoz szoktatva, megkedvelj
kiki azt a munkát, amire természetes haj-
landósága utalja. Így, nem ezer viszon-

tagságon keresztül hányt-vetett „keserű
szolgálat“ a sorsuk, — nem nézik tehát a
háziasszonyt sem kegyetlen rabszolga-
tartónak, hanem munkaadójuknak tekin-
tik, aki még otthon oltalmat is nyújt
nekik.

Dilettans azonban maga a háziass-
zony is, akit a „felsőbb leányiskolában“
ötven évvel ezelőtt megirt könyvecske
oktat ki a háztartás elméletére és akinek
egy szépen díszített aszpihal vagy
mogyorótorta képezi gyakorlati tudását.
Hogy ez sehogysem felel meg a kor köve-
telményeinek, azt tapasztaljuk általá-
nosan.

Az idők folyamán óriásit haladt a
technika. Minden téren új diadalokat arat
munka- és erőmegtakarító gépekkel. A
porszívógép is példa rá, hogy a háztartás-
ban is milyen nagy hasznát vehetjük a
technika vívmányainak. Még nagyobb
szerepe van a háztartásban a chemianak
a főzésnél, táplálkozásunkban. Milyen
üdvös lenne, ha a leendő háziasszony
és azok, akik a háztartást kenyérkereső
pályának választják (urasági, szanató-
riumi, intézeti gazdasszony), alapos és
teljes szaktudást szerezhetnek mindenről,
ami a háztartással szoros kapcsolatban
van! Hogy nemzetgazdasági szempontból
mít jelentene, ha háztartásainkat is mo-
dern szellemben tudnók berendezni és ve-
zetni, azt sem kell magyarázni senkinek.

Angol raglánok

Goldschmidt Lipót Nagybecskerek

5. FREUND rőfösüzlete mellett.

Ajánlja a tavaszi és nyári idényre mindenféle ujdonságokkal dusan felszerelt raktárát:

férfi, fiu- és gyermeköltönyök, felöltők, esőköppenyek, külön nadrág és mellények, női- és
leánykafelöltők, porköppenyek, gallérok stb. stb. minden ezen szakmába vágó cikkekben.
Olcsó árak.

440-5.3

Szabott árak.

Angol raglánok

részt, ellenben a Ház egyik bizottságának tanácskozásain igen, noha ezt a bizottságot éppen a függetlenségi párt eddig soha törvényesnek el nem ismerte.

Mi ez, ha nem a leglényesebb játék az ország komoly dolgaival? Az ilyen játékkal azonban az ellenzék az ország közvéleményének a rokonszenvét is végképp eljávassza.

HIREK.

Az elhagyott gyermekekért.

Május 3-ikán és 4-ikén lesz a gyermeknap. A főispán felhívása.

Nagybeeskerek, ápr. 25.

Az ideai gyermeknapot május hó 3-ikán és 4-ikén tartják Nagybeeskereken. Erre nézve most dr. Dellimanics Lajos főispán, a gyermekvédő liga nagybeeskereki fiókjának elnöke a következő felhívást boesátotta ki:

Az Országos Gyermekvédő Liga áldásos munkásságának folytathatása céljából jövő évi május hó 3-án és 4-ikén Nagybeeskereken ismét megtartjuk a gyermeknapot.

Tisztelettel kérek mindenkit, hogy a nemes emberbaráti cél érdekében ezt az üdvös mozgalmat saját erejéhez mérten tettel és szóval támogatni méltóztassék.

Nem szükséges ma már a Liga közismert céljait részleteznünk, de elengedhetetlen kötelességem reámutatni arra, hogy a gyermeknapok filléres adományaiból a Liga évente fél millióval többet fordít a társadalmi gyermekvédelemre, ezeket segítyez az ország minden részéből, átszeli családokat kritikus időszakokon, züllött gyermekeket javít, bíróilag szigorubb nevelésre ítélt fiatalokorakat helyez el Rákoskeresztúron, Nagyszőlősen, Makón, Szalocznán, Ecsenre, Sopronban, Szegeden saját intézeteiben; pozsonyi, temesvári, nagyváradi, szegedi tanoncotthonaiból napról-napra távoznak értelmes és művelt iparosokká képzett segédek; tüdőbetegségekre hajló vagy már beteg gyermekek számára dis-

Sehol sincs annyira helyén, mint a családi háztartásban az anyagmunka és időmegtakarítás elve és a családi háztartási költségvetésre nagyon üdvös befolyással lenne ennek az elvnek a tökéletes megvalósítása. Használjuk föl teljesen a kor vívmányait, hogy mindennapi, családi életünkben is élvezhessük áldásait.

Igaz, ezek nem új gondolatok. Külföldön is, nálunk is vannak gazdasági, háztartási iskolák, főzótanfolyamok. A kollektív háztartás, az egynehány vidéki városban létrejött „közös konyha” is ilyen megfontolások eredménye. Azonban — a különálló tanfolyamok részleges munkát végeznek, a közös konyhák sikere azon akadt meg, hogy nem szakember szervezte és vezette. Olyan iskolára, olyan nevelőintézetekre van szükség, amely organikus egészet képezve berendezésével, tantermével egyesít mindent, ami háztartási, gazdasági, kertészeti munka, sőt amire minden nőnek kell, hogy alapos előképzettsége legyen, a társadalmi rétegek bármelyikébe tartozzék, — a csecsemőgondozás alapos, szakszerű tanítását nyújt-hatná.

Hogy az ilyen iskola milyen mértékben szolgálhatja a gyermekhalandóság csökkentését, egészséges nemzedék nevelését, az ország termelőképesége növelését egyrészt, — másrészt a nőnek keresetlehetőségei gyarapítását, azt majd a gyakorlati tapasztalat igazolná fényesen!

Bodó Klára.

pensairt tart fönn, százával viszi a Liga a nyári szünidőben a vérszegény gyermekeket portmentes vidékre nyaralni, el látja a fiatalokorak jogvédelmét az egész országban stb. És mindezt a társadalom adományaiból teszi.

Támogassuk tehát ezt a krisztusi szeretet szellemében működő együletet.

A nagybeeskereki gyermeknapokat folyó évi május hó 3. és 4-én tartjuk meg.

Reméljük, hogy a múlt évek sikerét nemesak elérjük, de tul is szárnyaljuk.

Nagybeeskereken, 1914. évi április hó 22-én.

Dr. Dellimanics Lajos
főispán.

IDŐJÁRÁS.

A nagybeeskereki meteorológiai állomás időjárás jelentése.

Április 25.

Barométer sülyed 754.7. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 21.4 C°. Hőmérséklet: maximum 24-ikén 24.5 C°, min. ma reggel 8.6 C°. Csapadék — harmat. Felhőzet Cu4. Szélirány és erősség NW3. Jöslat a következő 24 órára: Változó, hűvösebb, elvőtte csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül: 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perctől reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perctől; felhőzet: Ci = fűtőfelhő. Cu = gomolyfelhő. St = rétegesfelhő. Nb = esőfelhő. Ci-St = felhőfátyol. Ci-Cu = báránnyfelhő. Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég. 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend. 8 = nagy vihar.

— **Buzaszentelő.** Ma tartották meg a szokott ünnepséggel a buzaszentelést, mely alkalomból reggel 7 órakor a róm. kath. plébániatemplomban esendesmise volt, majd körmenet ment ki a Melencei-uton levő buzaföldekre s ott rögtönzött ottáron végbement a buzaszentelés aktusa. A körmenet, melyben a nagyszámu közönségen kívül résztvettek az összes tanintézetek róm. kath. növendékei, a Melencei- és Honvéd-utcaikon végig ment ki a buzaföldekre, visszajövet pedig a Német- és Aradáci-utcaán át tért vissza a templomba, ahol folytatták az istentiszteletet. Dél előtt 10 órakor ünnepélyes mise volt, amelyen szintén sokan vettek részt.

— **A torontáli delegátusok.** A kéviselőház tegnapi ülésén választotta meg a delegáció tagjait. A torontáli delegátusok a következők: Daniel Ernő báró, Karátszonyi Jenő gróf, Pap Géza báró, Tallián Béla báró. A főrendi delegátusok között póttag: Csekoniés Sándor gróf.

— **Ülések a városnál.** A városházán ma délben 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével tanács. ipar- és árvaülés volt, amelyen folyó ügyek kerültek elintézés alá.

— **Adomány.** Bakalovich Plató vármegyei irodai igazgató Dankulov Péter megyei irodasegéd-tiszt ravatalára helyezett koszoru feleslegét, 15 korona 10 fillért a megyei tüdővész szanatóriumnak küldötte meg adományként.

— **Polgári iskolai tanárok gyűlése Nagybeeskereken.** Jövő vasárnap, május 3-ikán Nagybeeskerekre jönnek össze gyűlésre a délvidéki polgári iskolai tanárok. A gyűlésre a tanárok délvidéki körének elnöksége a következő meghívót boesátotta ki:

Sanatorium Nagybeeskereken.

Főlvétetnek mindennemű betegek egész éven át.

Speciálisan alkalmaztatnak:
villanyos fényfürdők
köszvény, rheuma, ischias, izzadmányok, asthma és idült vesebajok ellen;
villanyos vízfürdők
neurasthenia, hysteria és egyéb idegbántalmak ellen;
vibrációs villanyos masszázs
gyomor- és bélrenyheség ellen, az izmok erősítésére, az idegek megnyugtására;
tuberculin — ill. serum-kurák
tuberkulotikus bántalmak ellen.

Gondos ápolás és kezelés. Olcsó árak.

Dr. Heinerman Alajos

dr. Goldzieher egyetemi tanár v. segédorvosa,
okleveles tisztú orvos és egészségtan-tanár.
473-103

Az Országos Polgári Iskolai Egyesület Délvidéki Köre 1914 május hó 3-án (vasárnap) dél előtt 9 órakor kezdődőleg Nagybeeskerek városában, az állami polgári fiúiskolában tartja évi rendes közgyűlést, melyre a kör tagjait s az érdeklődőket tisztelettel meghívja az alulirt elnökség.

Tárgysorozat: 1. A középiskolai reform és a polgári iskola; elnöki megnyitóként előadja Szenes Adolf, a kör elnöke. 2. Titkári jelentés. 3. Az ifjusági olvasmányok és könyvtárak, mint a magyar ifjuság nevelésének hathatós eszközei; előadja Komjáthy Sándor orsz. állami polgári iskolai tanár. 4. A pénztári számadás és a jövő évi költségvetés. 5. Tisztújítás. (A szabályzat értelmében az országos egyesületi tisztújítással összeesik a körök tisztújítása. Három évi időtartamra kell választani elnököt, alelnököt, titkárt, jegyzőt, pénztárost, számvizsgálókat, továbbá köri képviselőket.) 6. Indítványok. (Ezeket a gyűlés előtt írásban kell elküldeni a titkár címére.) Szenes Adolf elnök (Nagybeeskerek), Pál Sándor titkár (Resicza-bánya).

— **Köszönet.** Özv. Eckstein Vilmosné 10 koronát küldött a Buraszaltársaságnak, amelyet az asztaltársaság a mentőkoci javára adományozott. Az adományért hálás köszönetet mond Kollarich Gábor mentőtiszt.

Haidegger Ödön különböző könyveket és egy műlat adományozott a József-kórháznak, amelyért köszönetet mond a kórház igazgatósága.

— **Rákóczi-ünnep a főgimnáziumban.** Nagy számu érdeklődő közönség jelenlétében tartotta meg tegnap délután a főgimnázium ifjusága az intézet tornacsarnokában Rákóczi fejedelem emlékére rendezett szépműsoru ünnepélyt. Az ünnepélyt az ifjusági énekar kitünő karéneke nyitotta meg, majd pedig Riesz Lajos VII. o. t. szavalt el egy alkalmi költeményt nagy hatás mellett. Ezután a zenekar kísérete mellett Hausladen A. és Láng J. VII. o. tanulók adtak elő az Ocskay brigadéroból egy pompás szerenádöt. Játékukat sokáig tapsolta a közönség. Utánuk Benze László V. o. t. lendületes ünnepi beszéde következett, majd Gildé Vendel zenetanár szótárogatójátékát élvezte a közönség. Iványi F. VI. o. t. A vén kuruc e melodramát szavaltta el ügyesen, a kitünő kíséretet hozzá hegedün Hausladen A., csellón Orsó G., zongorán Sauerwald G., harmoniumon Králik L. szolgáltatták. Bogcha M. VIII. o. t. alkalmi szavallata keltett még nagy hatást, végül az ifjusági zenekar Rákóczi-indulója.

CRIKVENICA

[CRIKVENICA].

Nagy gyógyhatásu górvy és angolkórnaál, az idegrendszer betegségéinél, vérszegény-véguel, sapkórnaál, női betegségneál, elhajasodásnaál és idült rheumatismusnaál. Mint klimatikus gyógyhely páratlan malárianaál, influenzaáál és minden hurutos betegségneál.

Modern fürdők nap-, homok- és szabad tengeri fürdőre.

tengeri fürdő és klimatikus gyógyhely,

396-15.5 az Adria partján (Fiume mellett).

Egyeüli belföldi tengeri fürdő. Mesés homok plázs. A partot körülbelül 300 méternyire finom homok borítja és oly sekély, hogy gyermekek minden felügyelet nélkül is fürdhetnek.

Kimerítő prospektust küld: A FÜRDŐ-BIZOTTSÁG.

Dr. Velicsek-féle sanatorium Boksánbánya.

431-15.8

Physikális diätetikus gyógyintézet Krassó-Szörény vármegyében.

Kitünő gyógyeredmények mindenféle idegbajoknál, a gyomor, bél-, máj, hólyag- és a légutak bántalmainál, csusz, köszvény és cukroshugyárnál, vérszégénység és következményes bántalmaknál, belső női bajok és nemi bántalmaknál, skrophulózisnál.

LÉGSÁTRAK!

— **A városi jéggyár.** A vágóhid igazgatósága közli, hogy a városi közbiztonság érdekében május hó 1-től kezdve házhoz szállítja a jeget. Legkisebb mennyiség, amit szállít, 1/2 tábla, mi kb. 6-7 kg. Előjegyezni, illetőleg előfizetni a városi jévedéki hivatalban lehet 15 fél, illetőleg 15 egész tábla jégre, mikor is bejelentendő az előfizető neve és lakása és esetleges kikötés is. (Pld. naponta, másodnaponként kívánja-e a jeget.) A szállítandó jeget szelvény ellenében adja ki naponta a fuvarozó és így már most arra kérjük a t. előfizetőket, hogy a szelvényeket naponta kegyeskedjenek kiadni, mert a fuvaros ezekkel számol el és így enélkül ki sem szolgálhatja. A szállítás naponta 5 órakor kezdődik és így mindenki már a reggeli órákban kapja a jeget. A jég ára métermázsánként 3 K 40 f., megjegyezvén, hogy egy métermázsán 8 tábla jég.

— **A Modern Mozi** ma, szombat este Sherlock Holmes kitünő detektivhistoriáinak egyikét mutatja be gazdag kísértő műsor keretében.

— **A has puffadtsága, a szivdobogás,** meg a lappangó szorulás csaknem mindig együttjár. A természetes Ferencz József-késérőviz kitünő, könnyen és fájdalom nélkül ható hashajtó. Ez a gyógyító forrásvíz ezért rendkívül alkalmas az emésztő szervek szabályos működésének helyreállítására. Oser tanár, a bécsi országos közegészségi tanács elnöke, a gyomor- és bélbajok hírneves szakorvosa, nyilatkozatában kijelenti, hogy a Ferencz József-vizet sokszor alkalmazta s már csekély mennyiséggel is kielégítő eredményeket ért el. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és fűszerüzletben.

— **Cim- és lakjegyzék Nagybecskerekén.** Mayer József a Nagybecskereken régóta tapasztalt hiányt kívánja pótolni s eleget kíván tenni közönsége azon sok ízben megnyilatkozott óhájának, hogy egy, a fővárosi címterek színvonalán álló tökéletes, mindenben megfelelő címtárat szerkeszt és annak összeállítását hatósági hivatalos adatok alapján e hónapban megkezdi.

— **A legnagyobb gondot** minden anyának gyermeke helyes táplálása okozza. Emésztési zavarok — sajnos — nagyon gyakran fordulnak elő és épp e betegségektől kell a gyermeket helyes táplálás által megvédeni. De csakis egy teljesen megbízható, ezer és ezer családban a legjobb sikerrel alkalmazott táplálással, mint amilyen a Nestlé-féle gyermekliszt, tegyen kísérletet. Próbadoz és tanulmányos könyvecske a gyermek ápolásáról díjtalanul kapható a Henri Nestlé-cégnél, Wien, I., Biberstrasse 114/P.

— **A legiedálisabb fürdőhely** Magyarországon kétségen kívül Trencséntelep. Kénes hőforrásai és iszapfürdői súlyos betegeket gyógyítanak. Emellett tiszta, pormentes levegője, gyönyörű parkja, erdőkoszorúzza hegyei, vadregényes kiránduló helyei arra praedestinálják, hogy nemcsak gyógyhelye legyen a betegeknek, hanem a legkellemebb nyaralóhelye az egészségeseknek. Nagyszerű, a

PENZIÓ!

szó szoros értelmében internacionális társaságból rengeteg fürdővendég keresi fel. A vezetőség szerényebb viszonyok között élő hivatalnokokról sem feledkezik meg, amikor részükre csekély 8 koronáért teljes uri pensiót és fürdőt, vagy iszapkezelést ad a tavaszi és őszi hónapokra, tehát a zsufolt főidény 10 hetét kivéve az egész évben.

— **Az elválasztás** képezi az anya legnagyobb gondját gyermeke nevelésénél. E gondtól megszabadulnak mindazok, akik már tudják, hogy az elválasztás pillanatától a gyermek egyetlen tápszere a Phosphatine Faliere. E kitünő tápszerek tulajdonítható az, hogy az utóbbi években a gyermekeket az elválasztás idejében baj nem éri. Egy nagy doboz, mely elegendő 3 hétre, 3 korona 80 fillér, minden gyógyszerárban kapható. Főraktár Zoltán Béla gyógyszerárja, Budapest, V., Szabadság-tér.

— **Magy Kir. Szab. Osztályorsjáték.** Mai lapunk hirdetései rovatában megjelent a Magyar Kir. Szab. Osztályorsjáték hirdetése, melyvel a közönség tudomására adatik, hogy a XXXIV. sorsjáték I-ső osztályára vonatkozó sorsjegyek már eladásra kerültek. A XXXIV. sorsjáték játéktérve ugyanaz maradt, mint eddig és pedig az eladásra kerülő 110.000 sorsjegyből 55.000 darab sorsjegy 14.459.000 kor. nyerevényvel sorsoltatik ki.

— **Megbízható gyógykezelés.** Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfuvalásban, gyomorgöröcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll-féle Seidlitz-por“ használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvéttel Moll. A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (III)

Színház, művészet.

Heti műsor:

Április 25. Szombat: A tökéletes asszony (operettujdonság).

Április 26. Vasárnap d. u. „1913“, este: A tökéletes asszony.

** **Vigyázz a nőre.** Ember ember hátán a színházban, viharzó jövedv egész este, így tehát nem lehet zavunk Feydeau dicsőnsége ellen. Az elitől kritika belefut a mulatságba s a kritikus nem bolond, hogy a színpad és a közönség erkölcsi érzékének dekadenciájáról sopánkodják, hanem maga is együtt mulat a tömeggel. Egyebekben kitünően ment a tegnapi esti előadás s a szereplők egytől egyig valószínűleg pompásan domborítottak ki ingben, ki alsónadrágban, ágyban és párnák közt, ugy, hogy csak úgy szédültünk fölük. Fekete Rózsi emivaló kis kokott volt, Balla Kálmán kitünő Marcell, Szécsy Ferenc pazar palesztinai fejedelem, Árkossy pedig kacagtató az

apa szerepében. De jó volt Benes Ilona, Tábory, Binder, Mészáros s a többiek is. A színház annyira tömve volt, hogy a kinrekedtekből még egy színházat meg lehetett volna tölteni. Lehet-e hát így valamit mondani?

** **A jövő hét műsora.** A színházi iroda jelenti: A jövő hét műsorát a következőleg állította össze az igazgatóság: Hétfőn Balla Kálmán felléptével, újdonság, itt először, A zöld frakk, vigjáték. Kedden harmadszor A kiskirály, Kálmán Imre legújabb operettje, Komáromy Gizivel a címszerepben. Szerdán újdonság, itt először, Buda gyöngye (Hoheit Tanz Walzer), Dr. Ascher Leó új operetteje. — Csütörtökön nagy kabaré, változatos, új műsossal, a társulat összes tagjainak közreműködésével, Conferencier: Forgács Jenő. Pénteken új betanulással, ez idényben először Az elvált asszony, Fall Leó remek operetteje. Szombaton újdonság, itt először: Nemtudomka, Martos-Bakonyi és Huszka Jenő eredeti új operetteje. — Vasárnap délután A kis herceg, Lecocq remek dallamos operetteje, este másodszor Nemtudomka operette. Előkészületen: A szerkesztő ur, a budapesti Vig-színház idei évadjának legnagyobb sikerű vonzó műsordarabja. (Csak felnőtteknek.)

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyisége és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

**Kneipp plébános
a nemes
emberbarát**

csak azért engedte nevét a Kathreiner-féle Kneipp maltsákvívesi készítménybe hozni, mivel a Kathreiner Józsi, egészségész és igazán népszerű k...

**Vigyázzat
a mai drága időkben: a Kathreiner
23 év óta mindig
egyforma olcsó,
ára sohasem
emelkedett.**

10 filléres csomag Kathreiner
20 csészére elegendő.

126-122

344-17 3

Állandó feltűnést keltenek a Hungária-cipők!

Főraktár: NAGYBECSKEREK, Hunyadi-utca 37. szám.

Egységárak: K 10.-, 11.- és 13.-. Legfinomabb kivitelben: K 15.-, 17.- és 20.50.

Központi gyártelep Nagyváradon. — 47 saját fióküzlet a fővárosban és az ország összes nagyobb vidéki városaiban.

Hungária Cipőgyár R.-t. fiókja Nagybecskerek, Hunyadi-u. 37.

Heti rovat.

— ápr. 25.

A napsugár búbajosan mosolyog utcákra, terekre és emberekre. Milyen szép disz is a napsugár, amint végigkigyózik hölgyek művészi ruháin és férfiak prózai kabátjain, szőke hajfürtökön és szeszini férfihajon! A Főutca alkonyati időben kivirul, mintha nem is lenne a miénk, hanem mintha egy hatalmas világáros napi két órára kölcsönbe adná nekünk. Az ember megáll és elgondolkozik, amint párisi szabású ruhák suhannak el mellette, a legújabb tavaszi kreációk és akik hordják, a finom nők, annyi gráciával demonstrálják a divat legújabb vívmányait, mintha e célra külön titkos egyetem léteznék valahol és ez egyetemnek ők lettek volna legkiválóbb hallgatói. Honnan kerül ennyi finomság, művészi izlés, olykor egyéni hóbort ebbe a kis vidéki városba, ebbe a szimpla kis Főutca, földszintes házaival, erre az egy oldalra szorult korzóra, amely mellett, ugyanakkor fekete füstöt okádó, humoros masina szaladgál, mögötte gyerekeknek való apró waggonkakkal? A kicsiny házak szinte szégyenkeznek e fővárosi elegancia láttára, a füstöt okádó motor sietve menekül innen Bégaforra, ahová való is, én pedig elmerülök a tömegbe, igen, a tömegbe és büszke tudattal állapítom meg, hogy engem ime lökdösnek, akárcsak az Andrassy-uton és alig tudok előrejutni, itt, Nagybeeskereken, a Hunyadi-utcában, amelynek nem egy üzlethelyisége fölött német és cyril betűkben is gyönyörködhetem, ha jólesik.

A nők illúziót varázsolnak erre az utcára, amelyet minden idegennek büszkén mutogatunk és amelynek szépségét az idegen nem érti, mert ő az Aradáci-utcát is látta és járt a Korona-utcában is és ekkor tisztában volt azzal, hogy ez egy derék kis vidéki városka és most kiviszik szegényt a pompázó Főutca, amelynek korzóján párisi nők a világvárost imitálják annyi bravurral, hogy ettől szegény feje minden joggal elkábul. A város szíve egy pompásan működő szerv és a végtagok mégis oly hihetetlenül gyatrák, hogy az embernek a szíve esik meg rajuk. Nem baj, megszoktuk és e városnak egyik legfőbb jellemző tulajdonsága, hogy mi mindent meg tudunk szokni.

De nem is erről van szó, hanem arról, hogy a napsugár még a lelkünket is be- aranyozza és hogy ilyenkor kis örömvirágok nyílnak a szívében. Hová utazik az idén, nagyságos asszonyom? A Keleti-tenger egy kissé unalmas, a Lidót b. férje drágának fogja találni, Constanzaát szunyogok tartják birtokban, Karlsbadhoz pedig tulságosan jó a gyomra. Ha nem tartanék attól, hogy a világ legelmaradottabb emberének fog tekinteni, kizárólag hazai fürdőt ajánlanék nagybecsü figyelmébe, így azonban arra kell kérnem, hogy valahonnan a világ másik részéről — ugyan küldjön egy aniz-kártyát!

Sorsom a minap a színházi épület ama traktusába vezetett, amelyet „öltöző“ néven tisztel a közönség. Az öltözőből csak egy lépés visz a világot jelentő deszkákra. A szívem hangosan dobogott,

amint e szentély küszöbét átléptem. Jóságos atyám, kiáltottam fel bensőmben ama siralomház láttára, amelyben szabad színészeknek esténként hercegekké kell átváltozniok s amelyetől egy lépésnyire előkelő szalonokat kell a semmiből teremteni! Öltöző helyett kegyeskedjék, kedves olvasó, három gyászos lyukat elképzelné, kétszáz pókkal és megfelelő számú pókhálóval díszítve, tessék elgondolni, hogy eme cellában harminc embernek egy időben öltözködni kell és ha még hozzáképzeled azt is, aminek leírását józslésem tiltja, úgy fáradj velem ama térségre, amelyre olykor Velenceze egének kell borulnia, máskor pedig a fejedelem interieurjét kell rávarázsolni. Felülről néhány színehagyott rongy sóhajt le rád, a falakról husz évvel ezelőtt minden vakolat lehullott, hatalmas légvonat betyárosra fujja fejedet a kalapot, lábad alatt pedig korhadt deszkák recsegnek, mintha nyomban leszakadnának alattad. Ekként fest jelenleg Nagybeeskereken a muzsák temploma és kizárólag a muzsák azok, akik itt a színészek életére és egészségére ügyelnek, egyébként minden másodikkal rheumával kellene ideérkeznie és tüdőgyulladással távoznia.

A tüzendészet szempontjaihoz nem tudok, de azonban érzem, hogy a fejlődő kultúra minden erejével szabadulni igyekszik erről a gyászos helyről, amely már régesrég megérdemli az elmulás halotti esendjét. Sem az operett vidámsága, sem a dráma méltósága nem való erre a helyre, innen a színművészetnek, az elkárhoztatott Hamupipókének sürgősen ki kell költözködni ama fényes palotába, amely nemes rendeltetésének a külső keret szempontjából is megfelel. A színház nyomoruságos állapota már évek óta sürgőssé tette az új színház építését és azért minden kultúremlernek örömmel kell fogadnia a hiradást, hogy az építés terve a közeli megvalósulás stádiumába jutott. És akkor felejtsük el mihamarább, hogy esztendőnkön át a nyomoruság tanyájába jártunk akkor, amikor lelkünk az örökszépével kivánt ölekezni.

— odi.

TÁVIRATOK.

A király beteg.

Állapota változatlan. — A hivatalos jelentések.

Budapest, ápr. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A király betegségéről még mindig nem egészen megnyugtató hírek érkeznek. Állapota eddig állandóan változatlan s javulás nem mutatkozik. Mindazáltal semmi aggodalomra nincs ok, annál is inkább, mert a király erős szervezete hathatósan ellentáll a betegségnek.

A mai jelentések a következők:

A hivatalos lap jelentése.

Budapest, ápr. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A hivatalos Budapesti Közlöny mai száma a következő orvosi jelentést közli:

Öfelsége állapotában ma semmi-nemü jelentősebb változás nincs. Erő-állapot, szív működés, étvágy teljesen

megnyugtató. Öfelsége ma egy órát napon a kiserkélyen töltött. Bécs, 1914 április 24. Dr. Kerzl, dr. Ortner.

A mai orvosi jelentés.

Budapest, ápr. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A király állapotáról kiadott mai hivatalos orvosi jelentés a következő:

Az éjszaka lefolyása annyiban kedvezőbb volt, hogy annak első felében a felség alvása kevésbé volt zavarva. Az éjszaka második felében az alvást gyakran zavarta köhögés. Étvágy, erő-heli állapot, közérzet olyan, mint tegnap.

A költségvetés vitája.

A képviselőház ülése. — A belügyi tárcát letárgyalták. — Az igazságügyi tárcá.

Budapest, ápr. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház tegnap délutáni ülésén letárgyalták a belügyi tárcá költségvetését, amelynek vitája végén Sándor János belügyminiszter mondott nagyszabású beszédet.

Politikai körökben általánosan elismerik Sándor János belügyminiszternek tegnapi nagy sikerét. A belügyminiszter budget-beszéde rendkívül jó hatást keltett és a miniszternek sikerült a legkülönbözőbb belügyi és közigazgatási kérdésekben igen világosan kifejtett elvi felfogásával a közigazgatási szakférfiaknak teljes helyeslését megnyerni. Sándor János egyébként is igen nagy szempontjának örvend, tegnapi beszédével pedig bizonyult, hogy felfogása a nemzeti munkapárt álláspontjával valamennyi lényeges kérdésben teljesen egyezik és a párt ilyenképpen valósággal lelkesedéssel várja azokat a reformokat, melyeket a miniszter tegnapi beszédében kifejtett elvi alapon előkészít.

A belügyi tárcát letárgyalták.

Budapest, ápr. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház tegnap délutáni ülésén Lukács György, majd Desbordes Ernő szólaltak föl a javaslat mellett, azután pedig

Sándor János belügyminiszter mondott nagyhatású beszédet, amelyben felölelte az összes közigazgatási kérdéseket. Nagy örömet fog bizonyára a jegyzők között kelteni, hogy helyzetük javítására már az idei költségvetésbe 4 millió korona van beállítva.

A miniszter beszéde után a belügyi tárcá költségvetését általánosságban és részleteiben is megszavazták.

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipósarok
a
kaucsuk sarkok
királya

readkivül olcsó, mert kaucsukból készült.

116-x.7

70-52.16

SALVATOR kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagzajoknál, köszvényeinek, cukorbetegségnél, vörhenyeinek, emésztési és légzőszervi szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Magyarországi ártományok és gyógyvizek állományában. SCHULTES JÓZSEF, Sanyó-Liptócai Salvatorforrás-világos Budapest, V. Rudolf-utca 6.

Az igazságügyi költségvetés.

A mai ülésen az igazságügyi költségvetés került sorra, amelyet dr. Kenedi Géza előadó ismertetett.

Az első felszólaló Illés József volt, aki dicsérte az igazságügyminiszter tevékenységét.

Utána Balogh Jenő igazságügyminiszter szólalt föl s nagyszabásu beszédben foglalkozik az igazságügyi kérdésekkel. Bejelenti, hogy ősszel a törvényhozás elé kerül az új polgári törvénykönyv, az igazságügyi szervezetekről, a rehabilitálásról s a bíróságok munkájáról szóló javaslat.

Lapunk zártakor az ülés folyik s a miniszter még beszél.

FEJÉRVÁRY GÉZA BARÓ HALDOKLIK.

Budapest, ápr. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Fejérváry Géza báró állapota válságosra fordult. Ma délelőtt feladták neki az utolsó kenetet.

Budapest, ápr. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Fejérváry Géza báró állapotát már annyira van, hogy minden pillanatban bekövetkezhet a katasztrófa. A király a délelőtt folyamán többször tudakozódott Fejérváry báró állapotáról.

NÉGY AVIATIKUS BÉCSBŐL BUDAPESTRE RÖPÜLT.

Budapest, ápr. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Schicht-díj versenyzői közül ma reggel négy aviatikus érkezett repülőgépen Bécsből Budapestre a rákosi repülőtérre. Az aviatikusok között van Wittmann magyar pilóta is, aki a versenyben a második díjat nyerte.

AZ AMERIKAI HÁBORU.

Budapest, ápr. 25. (A „Torontál” ered. táv.) Londonból sürgönyzik: A „Daily Mail” jelenti Newyorkból: A polgárháború Mexikóban megszűnt. A fölkelők csapataikkal Huertához csatlakoztak, akinek csapataival egyesülve, a határra vonultak. A mexikói csapatok az Unió határát is átlépték s Brownville városát felgyújtották. Az Unió csapatai a határról visszavonultak. Wilson elnök nem tudja magát elhatározni a mozgósításra, valószínű azonban, hogy mégis engedni fog a vezérkar nyomásának s egyelőre ötven-ezer önkéntest mozgósít.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, április 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 791.—, Osztrák Hitel 607.—, Koronajáradék 80'05, Osztrák-Magyar Államvasut 694.—, Jelzáloghitelbank 403.—, Leszámloló Bank 500.—, Hazai Bank 273.—, Magyar Bank 473.—, Kereskedelmi Bank 3627, Rimanuranyi 640.—, Salgótarjáni 638.—, Általános Kőszénbánya 1040, Közuti Vasut 611.—, Vilamos Vasut 310.—, Adria —.—.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	13.24
Buza (májusra)	13.10
Buza (októberre)	11.75
Rozs (áprilisra)	10.67
Rozs (októberre)	9.24
Zap (áprilisra)	8.33
Zab (októberre)	8.96
Tengeri (májusra)	6.95
Tengeri (júliusra)	7.12

Nyílttér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Ronitsi

Tempel -forrás. Szénsavdús, diatetikus, oldító asztali ital. - Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

Styria Legtöbbet győgyforrás. - Indikálva: idült gyomorhurutnál, székrekedésnél, Bright-jele vesebajnál, lépágyanatnál, májbajoknál, érgaságnál, anyagcsere betegségekben, a légutak hurutos bántalmainál.

Donati a maga nemében a legzárda-gabb természetes gyógyforrás leg-erősebb hatású. Főképpen indikálva: idült bélhurutnál, obstitipiónál, epekövénél, elhízásnál, hajlammál, csúszás és cukor-betegségnél.

Legdusabb, természetes magnézium-glaubersósforrások.

Főraktár Magyarország részére: Hoffmann József, Budapest V., Báthory-utca 9.

432-7,3

Gabonaelőleget függőtermésre

nagyon előnyös feltételek mellett ajánl

SCHWARZ GUSZTÁV banküzlet BUDAPEST, V., Gizella-tér 6.

Telefon 63-34. 520-1 Telefon 63-34.

Hirdetések.

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki gör. kel. szerb egyházközség a tulajdonát képező, Nagybecskereken a szerb egyházpalotában 601. sz. alatt levő két lakásának és két üzlethelyiségének folyó évi november hó 1-étől és a Tomaseváci-utcában a szerb temető mellett levő magtárának folyó évi augusztus hó 1-étől kezdve három, illetve hat évre leendő bérbeadása végett nyilvános árverést hirdet és annak foganatosítása végett határnapul 1914. évi május hó 3-án d. u. 4 óráját (a szerb egyházpalotában levő hivatalos helyiségében) kitűzi.

Az I. lakás kikiáltási ára 1300 kor., a II. lakás kikiáltási ára 1100 kor., az I. üzlethelyiség kikiáltási ára 600 korona,

a II. üzlethelyiség kikiáltási ára 440 korona és

a Tomaseváci-utcában levő magtárának a kikiáltási ára 650 kor.

Az árverés csak a kikiáltási áron felül lesz foganatosítva.

Árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt a kiküldött kezeihez 10% bántpénzt letenni, amely bántpénz a bérbevevőnek az utolsó év utolsó bérleti részletébe fog betudatni.

A bérösszeg három havonként előlegesen fizetendő. Szerződés költségeit és bélyegeit a bérbevevő viseli.

Nagybecskereken, 1914. évi április hó 23-án.

Jellacsits Braniszláv, egyházközs. jegyző.

Dr. Gyorgyevics Milos, egyházközségi elnök.

529-1.1

Két flatalember részére

teljes ellátás

Szent Bellért-u. 1. sz. a.

Kitünő szakácsné

ajánlkozik helyben és vidékre jourok, eljegyzések, esküvők és más különös alkalmakra főzésre és sütésre. A főzés- és sütésben nagy gyakorlattal bír. Vidékre nézve elegendő, ha levelező-lapon értesítik.

Cim: (526-1.1)

WEISZNÉ

Nagybecskerek, Vörösmarty-utca 24. sz.

Rámpás

dr. Brájjer Lajos szőlőjéből,

fehér literje 72 fillér,

vörös „ 68 „

Kapható: Zápolya-utca 1. sz.

:: alatt a házmesternél. ::

21-x.43

Forgalmas helyen egy szép

üzlethelyiség

lakással 532-1.1

május 1-re kiadó.

Bővebbet a házi tulajdonosnál Erzsébet-tér 536 Popovits-féle házban vagy Tolvay Józsefné női kalapüzletében.

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi diszoklevelet, illusztrációt, könyvdiszket, plakátokat, levélfejeket, címkéket, reklám-cédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál” kiadóhivatalába intézendők. 425-x.82

64 C° hőfokával és radioktivitásával rheumát, ischiást, izzadmányokat, csonttöréseket

Alkalikus thermájával hurutokat, gyomor-, cukor- és vesebajokat

Jódtartalmu forrásával gyermekbetegségeket, alkati bajokat és érlelmeszesedést

páratlan eredménnyel gyógyít Lipik-fürdő.

gyógyít Lipik-fürdő.

lvó-, fürdő- és iszapkurák, diétás konyha, fürdőkkel egyesített penziórendszer.

Prospektust ingyen küld Lipik hév- és iszapfürdő Igazgatósága.

528-10.1

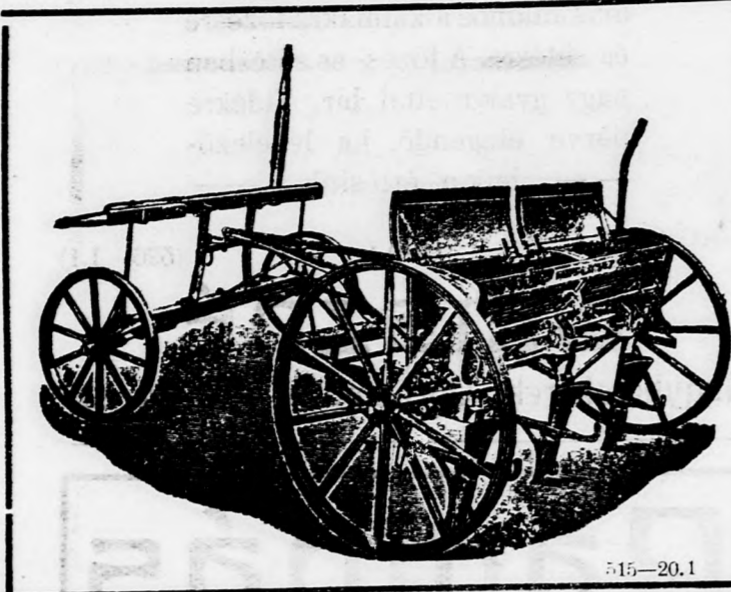
Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy Pest városához címzett szállodámat és a hozzá tartozó éttermeket egész új butorokkal, a mai kor igényeinek teljesen megfelelően alakítottam át, melyet a legkényesebb igényeket is kielégítve a mai naptól a forgalomnak átadok.

Főtörekvésem oda irányul, hogy azt a bizalmat, melylyel a n. é. közönség engem jó konyhám és kitünő saját szüretelésű felegyházi boraim révén eddig is pártolt, irántam ezután is tanúsítsa. — A n. é. közönség b. látogatását kérve, maradtam teljes tisztelettel

BOBEK.

Penzió-rendszer, jelentkezők elfogadtatnak havi 100 koronáért.
Szobaárak 1 korona 60 fillértől feljebb.
Ugyanitt régi szállodabutorok eladóak.

Debreczeni Mezőgazdasági Gépgyár Részvénytársaság

„HAZAI DRILL“ párossoru, „HORTÓBÁGY DRILL“ pára lánoru vetőgépek „NAPOLEON DRILL“ ekék, boronák, répa- és szecskavágók.

Kukoricaültetőgépek
és egyéb gazdasági gépek.

— Árjegyzék, leírások ingyen és bérmentve. —

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre

Egy szelvény 3. 10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	szelvény 7 kor.
	szelvény 10 kor.
	szelvény 15 kor.
	szelvény 17 kor.
	szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K-ert, szintgy felöltőszövetet, turistalódot, selyemkam-garnt, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron káld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetüzletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősen kevesebb. Szabott, legolcsóbb árak. Ország választék. Mintahü, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

Gyakorlott ügyvédi irnokot keresek,

ki a magyar, német, szerb és román nyelveket beszél. 531-3.1

Dr. Haller Károly ügyvéd
Módos.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Asztalos:

Szelentky Pál, Árpád-utca.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy. Francia bizt. társ. József fhg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonater.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Goldberg Mihály, Hunyadi-u.
Mesznik R. özv., Hunyadi-u.

Fehérnemű-kereskedés:

Wehner György, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Enyveshát (70 fill.), Kinizsy-utca.
Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.
Dr. Stepanov Svetislav, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikkajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.

Hálógyár:

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Fötér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Bobek György, Pest-szálloda.
Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézmű- és rövidárúüzlet:

Benő testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Láng Károly, Hunyadi-utca.
Molnár Lajos, Hunyadi-utca.
Risztics György, Hunyadi-u.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Hunyadi-u.

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Közművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence-, és festékáruraktár:

Penez János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bäuerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.
Wehner testvérek, Hunyadi-utca.

Mozigépek, berendezések:

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Péjits Mária, Hunyadi-u.
Tolnay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kész kosztüm és bluz:

Schwarz Dávid, Hunyadi-utca

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.

Szállító-cég:

Eckstein János, Hunyadi-utca.
Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.

Szénkereskedés:

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.

Szobafestő, mázólo:

Schwarz István, Kültelek.

Téglagyár:

Klein Bernát.
Stagelschmidt J. és J.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Anna- és ösök, Korona-utca.
Gerő Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Urdivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem.
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoini Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Máttyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és No izsán a taghid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Zongorarakatár:

Weisser Adon, Gizella-part 6.

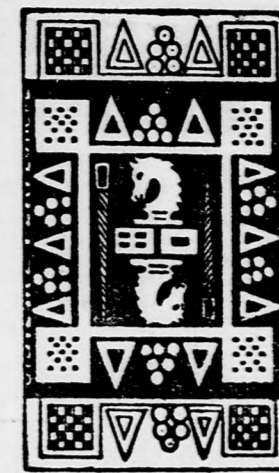

„Club“ cigarettapapiros

csak az itt lenyomott védőjeggyel valódi

Mindegyik csomagocskára teljes 100 lapot tartalmaz.

Utánzásokra, melyek mind csekélyebb minőségűek, föl hívjuk a vevőközönség figyelmét!

Ha lakását, hivatalát, avagy egyéb helyiségeit kifestetni akarja, forduljon bizalommal

modern szoba-, cim- és műfestőhöz.

Jutányos árak mellett vállalkozom e szakmába vágó minden munkát az egyszerűtől a legfinomabb kivitelig; modern japán, egyéb külföldi és magyar stílusban, a legprecízebb kivitelben, személyes felügyelettel és közreműködéssel.

Mintalapjaim a legkényesebb ízlést is kielégítik, de **speciel tervezetekkel is szolgálok** — Vidékre is elmegyek. — Megkeresések

Eck János

modern szoba-, cim- és műfestőhöz intézendők.

Lakik: Nagybecskerek, Német-utca 134. (Saját ház).
507-102

Szőlőkaró,

I. erdélyi (nem usztatott) deszka, minden méretű épületfák, nagy raktár bognáranyagokban, tűzifa, szén, koks és kovácszén jutányosan beszerezhető

Kurländer Imre

fatelepein

Nagybecskerek

Korona-utca, Gizella-part, Aradóczi-ut.

Interurban telefon 35. :: Fatelepe telefon 89.

Kitűnő zongorákat

csakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.

Olcsó árak, részletfizetésre is.

Régi zongorákat újakkal cseréllek fel s elvállalok mindenemű javítást, hangolást stb.

WEISSER ADON,

orgona-építő és zongorahangoló,
a Würth-féle zongoragyár itteni egyedüli képviselője
Nagybecskerek, Gizella-part 6.
512-10.1

Hirdetmény.

Ezennel közzé tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztály-sorsjáték (XXXIV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Harmáncnegyedik Sorsjáték.

110.000 sorsjegy, 55.000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1914. máj 20. és 22.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1914. jun. 17. és 18.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1914. jul 14., 15. és 16.		Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1914. aug. 11., 12. és 13.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1914. szept. 24-től október 21-ig	
Nyeremény	korona	Nyeremény	korona	Nyeremény	korona	Nyeremény	korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1,000.000	
1 „	20000	1 „	25000	1 „	30000	1 „	30000	Egy millió korona	
1 „	10000	1 „	10000	1 „	20000	1 „	20000		
1 „	5000	1 „	5000	1 „	15000	1 „	15000		
3 „ 2000	6000	3 „ 3000	9000	3 „ 10000	30000	3 „ 10000	30000		
5 „ 1000	5000	5 „ 2000	10000	5 „ 5000	25000	5 „ 5000	25000		
8 „ 500	4000	8 „ 1000	8000	8 „ 2000	16000	8 „ 2000	16000		
30 „ 300	9000	20 „ 500	10000	10 „ 1000	10000	10 „ 1000	10000		
100 „ 100	10000	110 „ 300	33000	120 „ 500	60000	120 „ 500	60000		
3350 „ 40	134000	4350 „ 80	348000	4850 „ 130	630500	4850 „ 170	824500		
3500 ny. Kor. 263 000		4500 ny. Kor. 528000		5000 ny. Kor. 916500		5000 ny. Kor. 1120500			
Az I. osztály huzása 1914 május hó 20. és 22-én tartatik meg. A huzások a Magy. Kir. Lottójövedéki Igazgatóság, mint állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.				Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1914 szept. 2. és 3.					
Budapest, 1914. évi április hó 26-án.				Nyeremény		korona			
Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.				1 á		100000			
Tolnay.				1 „		30000			
Hazay.				1 „		20000			
				1 „		15000			
				3 „ 10000		30000			
				5 „ 5000		25000			
				8 „ 2000		16000			
				10 „ 1000		10000			
				120 „ 500		60000			
				3850 „ 200		770000			
				4000 ny. Kor. 1076000					
				A melyk eszen 500 nyeremény közt, utolsóknak huzatik ki kapja a jutalmat.					
				1 „ 600000		600000			
				1 „ 400000		400000			
				1 „ 200000		200000			
				1 „ 100000		100000			
				1 „ 80000		80000			
				1 „ 60000		60000			
				1 „ 50000		50000			
				1 „ 40000		40000			
				2 „ 30000		60000			
				2 „ 25000		50000			
				4 „ 20000		80000			
				5 „ 15000		75000			
				25 „ 10000		250000			
				50 „ 5000		250000			
				405 „ 2000		810000			
				760 „ 1000		760000			
				1140 „ 500		570000			
				30600 „ 200		6120000			
				33000 ny. Kor. 10555000					

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindgyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tisztos gyógyhatása, a legmakacsabb gyomor és alvástálmak, gyomorérzés és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbetegségek, vérdíjbetegségek, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jelen háziáruknak évszázadok óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hemistások törvényileg lenyitottak.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindgyik üveg tünteti és a Moll feliratú ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzslési szer kősavny, csúsz és meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főzetküldés

Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító altag Bécs, I., Tuchlauben 9. szám.

Videki megrendelések naponta postautóval mellélt teljesítettek. A rakományon tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

PREMIER

a világ legelső gyártmánya

Diszárjegyzék ingyen.

Képvisele:

Schuber Jakab
Nagybecskerek.

52-51

EREDETI BENZ CSÉPLŐKÉSZLETEK

BENZIN-LOKOMOBIL

ÁLLÓ ÉS FEKVŐ RENDSZERŰ, TELJES JÓTÁLLÁSSAL. :: KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK. :: ÁRJEJYZÉK INGYEN.

BENZ MAGYAR AUTOMOBIL-ÉSMOTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.

BUDAPEST, KÖZPONT: V., KERÜLET, DOROTTYA-UTCA 9. SZÁM. :: GYÁR: VII., KERÜLET, ILKA-UTCA 31. SZÁM.

A csodás hatású FÖLDES-féle

MARGIT-szappan

a modern szépségápolásnál nélkülözhetlen.

Ezen teljesen lugmentes, legfinomabb növényzsirokból készült, kellemes szagú, kitünően habzó szappan igen kiadó, miért is családi használatra a legalkalmasabb.

PÁR NAP ALATT

eltüntet szeplőt, májfoltot, mitesszert, pattanást. A pórusokat alaposan kitisztítja a biztos és gyors hatása folytán ugyszólván

LEMOSSA

a bőr tisztátlanságait, úgy, hogy nyoma sem marad a szépséghibáknak. Világhírét pedig annak köszönheti, hogy egyszersmindenkorra elmulasztja

A SZEPLŐKET.

Ára 70 fillér. Kapható minden gyógyszertárban s droguia kereskedésben. Hozzá való Margit Crème I. — és 2. — koronás téglékben, Margit Powder K 1.20. — Gyártja:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD

Nagybecskereken kapható: CZIKAJLÓ LÁSZLÓ gyógyszerészárban, MELKUH N DEZSÓ drogueriájában és VÁGI SÁNDOR gyógyszerészárban.

395a-72

Éladó ház.

A Gimnázium-utca 498/16. számú ház

31-x.26

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Tolveth Oszkár
a „Népbank“ főkönyvelője.

A Hunyadi-utca 520. szám alatt egy 3 szobából álló félemeleti

irodahelyiség

folyó évi augusztus 1-étől fogva

= bérbeadandó. =

505-3.3

Értekezhetni:

Dr. Chiroi Demeter
nagybecskereki ügyvédnél.

„TOMATIN“

a legjobb növénytele ürítő szer!
Tíz év óta használatban.

A növényt nem támadja meg.
Rögtön és gyökeresen pusztít.

Egy nagy üveg (1 liter) ára 3.60 K.
egy kis üveg (1/2 liter) ára 2.— K.
egy próbaüveg (1/4 liter) ára 1.20 K.

Megrendelhető utánvéttel, vagy a pénz előleges beküldésével a készítőnél

Georg Drescher Leipzig,
Frankfurterstrasse 2 1.

Viszontelárusítók kerestelmek. — Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.
Nagyobb megrendelésnél ár engedmény.

435-x.16

Drezdai Gázmotorgyár r.-t.

Ezelőtt Moritz Hille Kézipénermetárság legrégibb és legnagyobb motorgyára

Vezérképviselő 36-51.16

Kalmár Ernő
gépészmérnök

Budapest, VI., Podmaniczky-u. 4. — Telefon 22-76.

Motorok minden nagyságban.
Benzin-, gáz-, petroleum-, nyersolaj-, földgáz-, Diesel- és szivógázmotorok.

Mérnöki kiküldés és költségvetés díjtalan.

36-51.16

Az Árpád-utca 635. számú

h á z

szabad kézből

eladó.

380-x.7

Tulajdonos:

Nagybecskereki Takarékpénztár.

SZÖVET-MARADÉKOKAT

melyek nálam felhalmozódtak, áron alul, óriási árengedménnyel adok el.

Ezen szövetmaradékok elegendők teljes férfiföltőnyök, nadrágokra, palatokra, öltöcsatimákra, aljakra stb.

Kérjük maradásmintákat férfi- és nőiszövetekből melyeket ingyen és bérmentve küld.

KARL KASPER
posztógyára. INNSBRUCK 413.

107-96-307

225-257

TÓTH JÓZSEF

ANDOG FÉRFI- ÉS NŐI-DIVATTERME

NAGYBECSKEREK

TELEFON 278 HUNYADI-(FŐ)-U. EISENSTÖTER-HÁZ TELEFON 278

Ingyen

ADUNK HASZNÁLATRA

MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZ-ÉS BÉTORÉSMENTES ÚJ PANGEL

TAKAREKPERSELYT BÁRKINEK

Takarékpénztár

PESTMEGYEI TAKAREKPENZTÁR
BUDAPEST, V. Kötő Utca 8.

